

Bjarne Bech, yvirlækni á Patologisku deild:

Lóggevingin ein vansi fyri samstarv

- Tað ber væl til at flyta fyrirbyrgjandi kanningin móti krabbameini í lívmóð-urhálsl til Danmarkar, men vansi er, at ikki er loyvt at nýta P-talið í hesum sambandi. Tað eru donsku EDV-skipanirnar ikki gjørdar eftir, sigur patologurin

DAGNY JOENSEN

Tað eru nógv sum stúra fyri at fyrirbyrgjandi lívmóð-urhálslkanningin fer at detta niður fyri, um einin patologur kemur aftur í starvið hjá Bjarne Bech, sum fer av landinum um stutta tíð.

Um arbeiðið skal skipast í Danmarkar, skulu føroysku kommunuleknarnir taka royndina og senda hana til Danmarkar.

Neyðugt við skráseting

Hesar royndir mugu skrásetast onkunsstaðni í donsku skipanini, men tað ber ikki til, tá allar danskar skráir eru grundaðar á CPR-talið.

Í Føroyum er ikki loyvt

at nýta P-talið, og tí er neyðugt at stovna sjálvstøðuga EDV-skipan, men tað vænti eg neyvan at nakað sjúkrahús í Danmark vil seta pening av til tað, sigur Bjarne Bech.

Patologurin sigur, at føroysku heilsu- og lóggevingin mugu gera sær greitt, at skal kanningin flytast til Danmarkar, so skal sjúkrahúsið, sum tekur sær av hesum, samstundis seta tíð av til næstu kanning.

Um tað vegna lóggevingina verður neyðugt at gera eftir føroysku uppskriftini, so skulu innkallingarnar gerast í Føroyum, hóast úrslitini av royndunum ikki kunnu sendast aftur til kommunuleknar í

Føroyum, um einin skráseting er gjørd í Danmark.

Umráðandi er, at kanningin verður skrásett onkunsstaðni í Danmark, og tað kann lata seg gera. Dømi um hetta er tá lívmóðurhálslkanningarnar byrjaðu á fyrsta sinni í Danmark.

Kanning og innkalling

Tá vóru allar kanningar í landinum samlaðar í skráseting á Bispebjerg Hospital, har royndirnar vóru sendar. Stovnurin stóð fyri kanningunum, m.a. við at hava samband við kommunuleknar kring landið, og eisini við at innkalla kvinnurnar til næstu kanningar o.s.fr., sigur Bjarne Bech.

Nú skal tað ikki skiljast

soleiðis, at tað er ógjørlegt at skipa hesa kanning uttan so at P-talið verður nýtt. Tað ber væl til, men so kreivst, at persónligu upplýsingarnar eru meira nágreinligar, sigur Bjarne Bech og visir til dømi, at ein persónur er skrásettur við einum lóð-ingardegi í fólkaývirlitnum men við aðrari dagfesting í kirkjubókini.

Tá er forfært at halda skil á persónligum upplýsingum, og tað er ein vansi í kanningararbeiðinum, sigur Bjarne Bech.

Tað er tó einki óvanligt í at slíkar kanningar verða skipaðar aðrastaðni, tí ikki øll sjúkrahús í Danmark hava patologiskar deildir. Eitt nú er einin patologisk deild á Bornholm, og heldur einin í Grønlandi.

Bjarne Bech ger vart við, at tað kostar nógv at keypa sær patologiskan serkunnleika, eitt nú fleiri innleggjarar og longri biðtíð.

Tvør ferðir undir skurð

Skal ein sjúklingur leggjast undir skurð fyri ein svøll, har tað ikki er greitt um talan er um krabbameinssjúku, so verður ein skurðroynd tikin, og sjúklingurin latin aftur, meðan biðað verður eftir svari.

Tá vit vita, hvussu svikalig flogferðslan er, umframt at Postverkið skal senda royndirnar í plastikkspannum við formalin, er einin ávis trygd fyri at formalin ikki lekur úr spannum, og at royndin er oyðiløgd, tá hon endiliga kemur fram.

Nógv dømi eru um, at slíkar royndir úr Grønlandi eru ónýtligar, tá tær koma fram, sigur Bjarne Bech og leggur aftrat, hvussu óhepnar avleiðingar kunnu verða fyri sjúklingarnar, sum biða í óvissu, og kanska skulu leggjast undir skurð aftur, um talan er um krabbameinssjúku.

Í dag fær sjúkrahúsléiðslan uppsøgnina frá Bjarna Bech, og um einin onnur avtala verður gjørd, fer hann avstað 18 mai.

Jóan Petur Davidsen, yvirlækni:

Torførari arbeiðs-umstøður

- Hetta er mál, sum almenningurin ikki kann hjálpa okkum við, men arbeiðt verður við ídni innanhygis, sigur yvirlæknin

DAGNY JOENSEN

Tað fær beinleiðis avleiðingar fyri skurðviðgerð, um einin patologur verður tøkur á Landssjúkrahúsinum.

Fellur patologiska arbeiðið burtur, nýðast vit í ávisum førum at skurðviðgerða í tveimum umfórum, sigur Jóan Petur Davidsen.

Tað merkir, at royndir skulu sendast niður, og Landssjúkrahúsið sendir sjúklingin heim, fyri at kalla hann inn aftur, tá úrslitini av kanningini fylgja.

Tað hevur ikki tann stóra týðningin fyri sjúkuna, um biðað verður við endaligu skurðviðgerðini í nakrar dagar ella so. Menniskjansliga hevur tað nógv at týða fyri tann einstaka, sum nýðist at biða í óvissu, sigur Jóan Petur Davidsen.

Hvat tað hevur at týða figgarliga, at royndir mugu sendast av landinum til kanningar, veit Jóan Petur Davidsen ikki, men hann heldur tað vera hugsandi, at tað kostar meir.

Týðandi partur av virkseminum

- Tosa tit innanhygis um henda trupulleika?

Tað er greitt at vit tosa um tað. Tað harnar okkum stórliga at ein so týðandi partur av virkseminum sum patologiin er, fellur burtur.

Fyrirminur av at hava

patologiska serkunnleikan á staðnum er, at vit í ávisum førum beinleiðis kunnu tosa aftur og fram um sjúkuásetingina, meðan sjúklingurin er undir skurðviðgerð. Tað er lættari enn at tosa við hann í telefon, sigur Jóan Petur Davidsen.

Hann upplýsir, at tað verður arbeiðið við at loysa trupulleikan innanhygis, men at hetta er mál, sum almenningurin ikki kann hjálpa við at fáa avgreitt.

Kann telemedisin ikki nýtast í hesum føri?

Vit eru ikki rættiliga komin so væl áleiðis, at tað kann gerast. Tað ber til, men er ein tung skipan.

Í fyrsta umfari er neyðugt at avtala tíð við fólk í báðum endum av tölunum, sigur yvirlæknin. Hann heldur at tað er ein møguleiki, men at tað bert verður gjørt í førum, har tað er bráðfengis neyðugt.

Pál Weihe, læknastjóri, sigur við Sosialin, at leiðslan arbeiðir álvarsliga við málinum.

Vit mugu finna aðrar loysnir. Patologiska tænastan skal halda fram, hóast patologurin sigur upp.

Sølvi Winther Olsen, formaður í Læknafelagnum:

- Okkara fulla stuðul til FÁ2 sjúkrasysturarnar

- Tað er fullkomið afturstig fyri alla viðgerð móti krabbameinssjúkum og øðrum sjúkum, at patologiska deild ikki fær virkað, sigur formaðurin í Læknafelagnum

DAGNY JOENSEN

Nú verður munandi torførari at virka á skurðdeildini, medisinsku deild og hjá kommunuleknunum, sigur Sølvi Winther Olsen, sum tekur undir við FÁ2, fakliga áhugabólkinum hjá sjúkrasysturum.

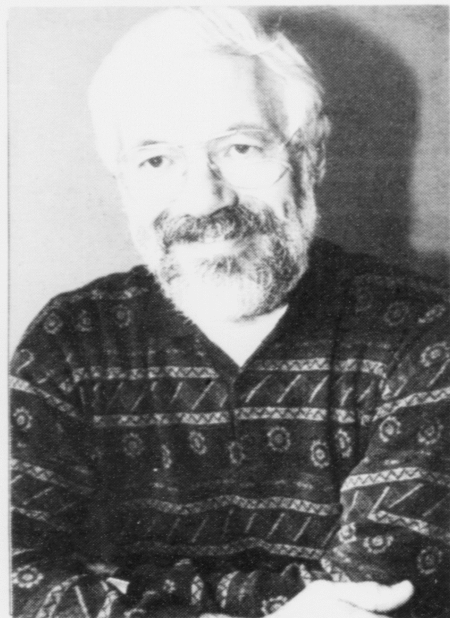
Hann sigur, at øll hava brúk fyri patologisku deild, og at deildin ikki er tilvild varð stovnað í 1979, um ikki brúk var fyri hesi sergrein í Føroyum.

Neyðugt at gera skjótt av

Tað verður neyðugt at gera skjótt av og fáa patologisku deild umvæld, so hon situr til krøvini. Tað hevði so eisini verið áhugavert at víta, hvørjar niðrurpioriteringar skulu gerast, fyri at fáa hetta gjørt, sigur formaðurin.

Hann heldur tað vera álvarsamt tá Pál Weihe, arbeiðsmedisinarin, sigur við Sosialin, at eisini aðrir yvirlæknar á Landssjúkrahúsinum hava ringar arbeiðs-umstøður.

Sølvi Winther Olsen á-sannar at ikki bert heilsu-verkið, amboð og útbúnaður er niðurstítið.

Sølvi Winther Olsen, formaður í Læknafelagnum: - Tað var ikki av tilvild, at patologiska deild varð sett á stovn fyri slókum 20 árum síðan

Viðurskiptini eru ein avspegling av støðuni, og sum visir, at eisini starvsfólkið

er slitið, og tað er enn meira álvarsligt, sigur formaðurin í læknafelagnum.